

Tapahtumatakuu (HE 79/2021)

Eduskunnan talousvaliokunta 11.5.2021

Lakimies, varatuomari Kai Massa

Työtä ja hyvinvointia koko Suomeen • Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

1. Säännöllisesti järjestetyt ympärivuotiset tapahtumat tulee saattaa tapahtumatakuun piiriin

- **Lakiehdotuksen suurin heikkous ammattimaisen tapahtuma-alan tukemisessa on se, että tapahtumatakuu ei koskisi säännöllisesti ympäri vuoden järjestettäviä tapahtumia.**
- Ammattimaiset ja vakiintuneet tapahtumanjärjestäjät ja heidän henkilökuntansa ja alihankkijaverkostonsa, jotka tarvitsevat tukea eniten, järjestävät tapahtumia säännöllisesti ja iso osa ympärivuotisesti. Yksittäisen tapahtuman järjestämisen edellytyksiin tai riskiin ei vaikuta tapahtumien järjestämisen tiheys tai järjestetäänkö tapahtumia osan aikaa vuotta vai ympärivuotisesti.
- **Ehdotettu raja on erityisen vahingollinen esimerkiksi kongressi-, messu- ja kokoustoimialalle, joka on yksi koronakriisistä ja valtion rajoitustoimista eniten kärsineistä toimialoista.**
 - Koronarajoitusten takia tapahtumatalojen tilaisuudet on jouduttu perumaan maaliskuusta 2020 alkaen ja näkymät syksylle 2021 ovat synkät. Eduskunnan käsiteltävänä oleva ehdotus tartuntatautilain koronarajoitusten voimassaolon jatkamisesta vuoden loppuun asti on johtanut tapahtumatalojen tulevan syksyn myynnin pysähtymiseen, kun niiden asiakkaat (yritykset ja muut organisaatiot) eivät uskalla tehdä sopimuksia tapahtumien järjestämisestä.

1. Säännöllisesti järjestetyt ympärivuotiset tapahtumat tulee saattaa tapahtumatakuun piiriin

- Yksittäisen tapahtuman riski on sama järjestäjästä riippumatta eikä ympärivuotinen ja säännöllinen tapahtumatoiminta pienennä yksittäisen tapahtuman riskiä.
- Tapahtumatakuumalli ei huomioi tapahtumien järjestämisen erilaisia konsepteja. Esimerkiksi tapahtumataloissa järjestetään hyvin erilaisia yleisötilaisuuksia kuten ammattitapahtumia, kulttuuri- ja viihdetapahtumia. Tapahtumia voidaan järjestää omana tuotantona, yhteistuotantona tai vierastuotantona.
- Esityksen perusteella jää epäselväksi kuka voi hakea tapahtumatakuuta ja mitä tapahtumia se koskee.
- Ympärivuotisuutta/säännöllisyyttä koskeva raja on erittäin tulkinnanvarainen ja se johtaisi väistämättä epäoikeudenmukaisiin ratkaisuihin ja valitusprosesseihin. Tapahtumajärjestäjä ei voi varmuudella tietää tapahtumaa järjestäessään kuuluuko tapahtuma tapahtumatakuun piiriin vai ei.

1. Säännöllisesti järjestetyt ympärivuotiset tapahtumat tulee saattaa tapahtumatakuun piiriin

- Tapahtumatakuun on edesautettava koronapandemian runteleman ammattimaisen tapahtuma-alan elpymistä ja erityisesti niitä tapahtuma-alan yrityksiä, jotka työllistävät eniten työntekijöitä ja alihankkijoita sekä tuovat myös eniten erilaisia verotuloja.
- Ympärivuotisen ja säännöllisen tapahtumatoiminnan rajaaminen tuen ulkopuolelle ei toteuta tapahtumatakuun tarkoitusta eikä kohtelee tapahtumanjärjestäjiä tasapuolisesti.
- **MaRa esittää, että lakiehdotuksen 5 b §:n 1 momentista poistetaan maininta siitä, että tapahtumatakuuta ei myönnetä säännöllisesti ympäri vuoden järjestettäviin tapahtumiin.**

2. Tapahtumatakuun enimmäismäärää nostettava

- Kongressi-, messu- ja tapahtumatoimintaa harjoittavat yritykset ovat saaneet kustannustukea (I-II) koronakriisin aikana syntyneiden kiinteiden joustamattomien kulujen kattamiseen. Jos yleinen kustannustuki huomioidaan tapahtumatakuussa, se uhkaa jättää suuren osan yrityksistä tapahtumatakuun ulkopuolelle, kun jo saadut kustannustuet huomioidaan tapahtumatuen maksimäärässä.
 - Hallitus valmistelee osana ravintoloiden ja asiakastilojen sulkukorvausta omaa korvausjärjestelmää keskisuurille ja suurille yrityksille. Tukien enimmäismäärä pitää nostaa EU:n sallimaan 10 miljoonaan euroon. Samassa yhteydessä Suomen tulee päättää EU:n valtiontukisäännösten mukaisesti, että valtiontukien enimmäismäärää laskettaessa konserniin kuuluvia yrityksiä käsitellään erillisinä.
- **MaRa pitää erittäin tärkeänä, että keskisuurten ja suurten yritysten tuen enimmäismäärä nostetaan 10 miljoona euroon. Se tulee ottaa käyttöön myös tapahtumatakuussa.**

3. Tapahtumanjärjestäjän liikevaihto

- Esityksen mukaan tapahtumatakuuta voisi hakea tapahtumanjärjestäjä, jonka *arvonlisäverollinen* liikevaihto v. 2019 on ylittänyt 150 000 euroa.
- **MaRa edellyttää, että 5 b §:n 1 momenttia muutetaan niin, että ratkaisevana on 150 000 euron liikevaihdon ylittyminen.**
 - Suomessa on satoja yhdistyspohjaisia tapahtumanjärjestäjiä, jotka järjestävät vakiintuneesti ja ammattimaisesti erilaisia tapahtumia kuten festivaaleja osana yleishyödyllistä toimintaansa. Jos yleishyödylliset yhdistykset eivät ole hakeutuneet liiketoiminnastaan ALV-velvolliseksi, niille ei kerry lainkaan arvonlisäverollista liikevaihtoa.
 - Arvonlisäverottomuus tai yleishyödyllisyys ei vaikuta tapahtuman järjestämiseen tai riskiin. Tapahtumatakuusta säädetään osana kustannustukilakia eikä siinä edellytetä *arvonlisäverollista* liikevaihtoa.

4a. Tapahtumatakuu peruutetuissa tapahtumissa

- Tapahtumatakuun voi saada tapahtuman peruuntuessa lain tai viranomaisen määräyksen vuoksi
 - Perustelut: ”Tapahtuma katsotaan peruuntuneeksi lain tai viranomaisen määräyksen vuoksi, jos korkeintaan 60 päivää ennen tapahtuman järjestämistä on voimassa järjestämisen *estävä* rajoitus.”
- **MaRaa toteaa, että tapahtumanjärjestäjä arvioi kokonaisarviointin perusteella estääkö laki tai määräys tapahtuman järjestämisen ja tekee tämän perusteella päätöksen tapahtuman peruuttamisesta.**
 - Tartuntatautilain tai sen nojalla annetulla määräyksellä tapahtuma voi estyä kaavamaisella yleisömäärärajoituksella tai muilla tapahtuman järjestämistä rajoittavilla määräyksillä, jotka eivät mahdollista tapahtuman järjestämistä suunnitellulla tavalla.
 - Tapahtuman järjestämisen estävä määräys voi olla esimerkiksi ehto, joilla yleisö edellytetään sijoitettavaksi erillisiin katsomoihin/omille alueilleen (ei ole mahdollista ulkoilmafestivaalilla tai messuilla).

4b. Tapahtumatakuu olennaisesti pienempänä järjestetyissä tapahtumissa

- Osa festivaaleista on suunnitellut tapahtuman järjestämisen ensi kesälle lähtökohtaisesti huomattavasti pienemmällä kapasiteetilla viranomaisrajoitukset (turvavälivaatimukset) ennakoiden ja tapahtuman suunniteltua kävijämäärää lisätään, jos se osoittautuu ennen tapahtumaa mahdolliseksi. Tapahtumatakuuta koskevan luonnoksen perusteella tapahtumanjärjestäjä jäisi kuitenkin tässä tilanteessa tapahtumatakuun ulkopuolelle. Tämä ei ole hyväksyttävää.
- **MaRa katsoo, että ratkaisevaa tuen saamiseksi osallistujamäärän olennaisen rajaamisen tapauksessa on se, jos tapahtuma pystytään järjestämään viranomaismääräyksen takia normaalitilannetta olennaisesti pienempänä (enintään 85 % osallistujamäärällä)** riippumatta siitä, onko tapahtumajärjestäjä tehnyt osallistujamäärää koskevan suunnitelman normaalitilanteeseen tai viranomaisrajoituksiin perustuen.

4c. Tapahtumatakuu siirretyissä tapahtumissa

- Tapahtumatakuu koskisi ehdotuksen mukaan lain tai viranomais määräyksen vuoksi peruutettuja tai olennaisesti pienempänä toteutettuja tapahtumia.
- Myös koronarajoitusten takia siirretystä tapahtumasta aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia.
- **MaRa esittää, että 5 b §:ään lisätään säännös, jonka mukaisesti tapahtumanjärjestäjälle korvataan suoraan lain nojalla tai viranomaisen määräyksen vuoksi siirretystä tapahtumasta aiheutuneista kustannuksista 85 prosenttia.**
 - Siirretyn tapahtuman kohdalla korvattavat kustannukset olisivat sellaisia, jotka jäävät tapahtumanjärjestäjän vahingoksi tapahtuman siirtymisen takia.

5. Tapahtumatakuu ja isot festivaalit

- Ehdotuksen mukaan tapahtumatakuu koskisi vain tapahtumia, joita ei ole peruutettu ennen tapahtumatakuuta koskevan hakemuksen jättämistä
- Erityisesti isot festivaalijärjestäjät ovat joutuneet keväällä tekemään päätöksen festivaalin peruuttamisesta, kun varmuutta festivaalin järjestämisestä täydellä kapasiteetilla ei ole ollut. Nämä tapahtumat jäävät näin ollen tapahtumatakuun ulkopuolelle.
- MaRa pitää huojentavana tietona, että myös kaupallisella pohjalla toimivat yli 150 000 euron liikevaihdon festivaalijärjestäjät voivat hallituksen linjauksen mukaisesti hakea opetus- ja kulttuuriministeriön tukea momentilta, joka on kohdistettu vapaan kentän yhteisöille eri taiteenaloilla (määrältään yhteensä 15 milj. euroa).

6. Kustannustuki V tarvitaan

- **MaRa katsoo, että valtioneuvoston tulee valmistella kustannustuki V, jonka tulee kattaa yrityksille koronaepidemiasta ja julkisen vallan päättämistä rajoitustoimista aiheutuvia vahinkoja aina vuoden loppuun asti.**
 - Tapahtumatakuun ulkopuolelle jäämässä isoja festivaaleja jotka ovat joutuneet peruuttaman tapahtuman tulevalta kesältä rajoitustoimiin liittyvän epävarmuuden takia. Ne tarvitsevat tukea joustamattomiin kuluihin.
 - Sama koskee säännöllisesti ympärivuotisesti tapahtumia järjestäviä kongressi- ja messuyrityksiä sekä hotelli-, kylpylä- ja ravintolayrityksiä, jos niiden järjestämät tapahtumat eivät kuulu tapahtumatakuun piiriin.
 - Valtioneuvoston exit-suunnitelman mukaan vapaa-ajanmatkailua rajoitetaan vielä kesänkin aikana jopa EU-maista. Suunnitelman mukaan vapaa-ajanmatkailu kolmansista maista olisi sallittua vasta myöhään syksyllä. Ulkomaisista matkailijoista riippuvat yritykset tarvitsevat valtion tukea joustamattomiin kuluihin kesän ja syksyn ajalta. Tällaisia yrityksiä ovat esimerkiksi hotellit, kylpylät, ohjelmanpalvelualan yritykset sekä kansainvälisiä kongresseja ja muita tapahtumia järjestävät yritykset.